

Finansal Yeniden Yapılandırma

Ülkemizde 2000 yılından sonra başlayan ekonomik krizler sonucu pek çok şirketin faaliyetinin durma noktasına gelmesi ile Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından hazırlanan ve firmaların finansal sektöre olan borçlarının yeniden yapılandırılmasına olanak sağlayan çerçeve anlaşma ilk olarak "24.05.2002 tarihinde yürürlüğe girdi. İstanbul yaklaşımı olarak anılan bu finansal yeniden yapılandırmadan üçyüzden fazla firma istifade etti.

Günümüzde, İcra ve İflas Kanunu'nun konkordatoya ilişkin hükümlerinin, 7101 Sayılı kanun ile değişikliğe uğraması ve bu değişikliğin iflas erteleme kurumunu ortadan kaldırması sonrasında, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) 15.08.2018 tarihinde Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında bir yönetmelik (Yönetmelik) yayınladı. Ardından, Banka ve finansal kurumlara kredi borcu bulunan şirketler için "Finansal Yeniden Yapılandırma (FYY)" uygulaması 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun geçici 32. Maddesi ile düzenlendi.

Finansal Yeniden Yapılandırma imkânı büyük ölçekli uygulama; banka ve diğer mali kurumlara 100 milyon TL ve üzerinde kredi borcu bulunan şirketler için ve küçük ölçekli uygulama; banka ve diğer mali kurumlara 100 milyon TL altında kredi borcu bulunan şirketler için getirilmiştir.

Geçici 32'nci madde hükmü ile finansal güçlük içinde bulunan ancak finans sektörüne olan borçlarının yeniden yapılandırılması yoluyla faaliyetine devam etmesi olanaklı bulunan firmalara, çerçeve anlaşmalar kapsamında alacaklı kuruluşlarla anlaşarak borçlarını yapılandırma imkânı getirilmiştir. Ayrıca finansal yeniden yapılandırma kapsamında yapılan işlemlere önemli vergisel kolaylıklar tanınmıştır.

İlk olarak, FYY kapsamına alınacak borçluların, mali durumlarının ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması veya yeni bir itfa planına bağlanması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacaklarının tespit edilmesi zorunlu unsur olarak öngörülmüyor. Borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanamayacağına kanaat getirilen borçlular ile hakkında iflas kararı bulunan borçluların finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınması ise mümkün değil.

Süreç Nasıl İşliyor: Süreç herhangi bir kamu otoritesinin müdahalesi ve kararı olmaksızın işliyor.

- FYY sürecine dahil olmak isteyen borçlular, en yüksek 3 Alacaklı Kurtuluş'tan birine müracaat edebiliyor.
- Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş en geç 3 günü içinde, borçlunun beyanı doğrultusunda, borçlu bulunduğu ve Çerçeve Anlaşması'nın tarafları arasında bulunan Alacaklı Kuruluşlar'a bilgi vererek, alacaklarını ve varsa teminatlarını bildirilmesini talep ediyor. Başvuru Alacaklı Kuruluş'a usulüne uygun bir şekilde başvuruda bulunulması ve başvurunun ilgili Alacaklı Kuruluşlar'la paylaşılması ile birlikte, herhangi bir prosedüre tabi olmaksızın "Durumun Korunması Süreci" başlıyor.
- Bu süreçte Alacaklı Kuruluşlar tarafından borçlu hakkında FYY konusu alacaklara ilişkin olarak icra takibi yapılamıyor, zamanaşımı ve hak düşürücü süreler nedeniyle hak kaybına yol açacak durumlar hariç olmak üzere, mevcut takiplere devam edilemiyor ve yeni takip açılmıyor.
- Alacaklı Kuruluşlar, kendilerine yapılan bildiri izleyen en geç 3 iş günü içinde bu geri bildiri (Alacaklı oldukları tutar ve varsa ellerindeki teminatları) Başvuru Alacaklı Kuruluş'a yapıyorlar. Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş, iletilen alacak tutarlarından oluşan dökümü 3 iş günü içinde bütün Alacaklı Kuruluşlar'la paylaşıyor.

• Başvuruyu takiben 10 uncu iş gününde, Başvuru-
lan Alacaklı Kuruluş'a iletilen alacak tutarlarından
oluşan döküm esas alınarak Alacaklı Kuruluşlar
Konsorsiyumu (AKK) tarafından Lider Banka (LB)
seçimi yapılıyor ve bu aşamadan sonra oylamalar-
da dahil olmak üzere müzakerelerin yönetilmesi,
sonuçlandırılması ve uygulamanın izlenmesi LB
gözetiminde yapılıyor.

• Çerçeve Anlaşma'da aksi yönde bir nisap açıkça
öngörülmedikçe her türlü hususa ilişkin kararlar
AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının
2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az
ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yön-
deki kararıyla alınıyor.

• FYY kapsamına alınacak borçluların mali durumu-
nun tespiti ve finansal yeniden yapılandırmanın
uygulanabilirliğine ilişkin değerlendirme; borçlu
tarafından kabul edilmesi halinde Alacaklı Kuruluş-
lar tarafından, kabul edilmemesi halinde ise bağımsız
denetim kuruluşları veya Çerçeve Anlaşması'nı
imzalamış olan Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak tutarları-
na göre en az 2/3'ü ve en az ikisi tarafından belir-
lenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara
yaptırılıyor.

Yapılan incelemelere bağlı olarak borçlunun
bilanço içi ve dışı varlık ve imkanlarının bir arada
irdelenmesi sonucunda, öngörülen süre içerisinde
borçlarını ödeme kabiliyetini kazanıp kazanmayaca-
ğı yönündeki değerlendirmeler sonrasında AKK
tarafından olumlu görüşe varılan borçlular için
yapılacak oylama sonucunda Alacaklı Kuruluşlar'ın
alacak tutarlarına göre en az 2/3'ü ve en az ikisi
tarafından kabul edilmesi halinde FYY sözleşmesi
akdedilebiliyor.

Çerçeve Anlaşma'da, ilave kredi yönünden ağırlaş-
tırılmış bir nisap öngörülmüş. Bunun için, AKK'ya
dahil bankaların borçlu nezdindeki toplam alacak-
larının en az yüzde 90'ına sahip olan birden fazla
bankanın aynı yöndeki kararı ve FYY sözleşmesinin
yürürlüğe girmiş olması şart. Bu durumda Alacaklı
Kuruluşlar mevcut garame payları ile orantılı olarak
borçluya verilecek ilave krediye katılmak zorunda.
FYY sözleşmesinin imzalanmasını müteakip, borçlu
FYY sözleşmesinden kaynaklanan edimlerini yerine

getirdiği sürece, borçlu hakkında icra takibi yapıl-
ması, zamanaşımı ve hak düşürücü süreler nede-
niyle hak kaybına yol açacak durumlar hariç
olmak üzere, mevcut takiplere devam edilmesi ve
yeni takipler açılması mümkün değil. Aslında FYY
sözleşmesinin bağitlanmasıyla başlangıçta girilen
durumun korunması süreci borçlu edimlerini
yerine getirdiği sürece devam ediyor.

Geçici 32. Madde yürürlük süresi içinde akdedilen
FYY sözleşmelerine bu süre ile sınırlı olmaksızın
önemli vergisel kolaylıklar da getirmiş. Çerçeve
Anlaşmaları ve bu Anlaşmalar kapsamında düzen-
lenen Sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca;
yapılacak işlemler cezaevi harcı Harçlar Kanununa
göre alınan harçlardan ve düzenlenecek kâğıtlar
damga vergisinden, Alacaklı Kuruluşlar tarafından
her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek
tutarlar banka ve sigorta muameleleri vergisinden
(BSMV) ve kullanılan ve kullanılacak krediler
kaynak kullanımını destekleme fonundan (KKDF)
istisna tutulmuş. Ayrıca tahsil imkânı kalmayan
kredilerin kayıttan düşülmesi ve değersiz alacak
sayılmasına imkân getirilmiş ve finansal yeniden
yapılandırma kapsamında varlık devirleri de
Kurumlar Vergisi ve KDV'den istisna tutulmuş.
Varlık devirleri kapsamında taşınmaz devirleri de
tapu harcından istisna.

Alacaklı Kuruluşlar'ın Çerçeve Anlaşması'ndan
kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeme-
leri halinde ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların
hakem kurulu tarafından çözülmesi öngörülmüş.
Hakem Kurulu TBB Yönetim Kurulu'nun belirleye-
ceği esaslar dahilinde ve gerektiğinde AKK bazın-
da ayrı ayrı olmak üzere en az biri hukuk lisans
eğitimine sahip üç kişiden oluşuyor. Hakem
Kurulu, kendisine yapılan başvuruları en geç 5
işgünü içinde sonuçlandırmak zorunda ve verdiği
kararlar tüm AKK üyelerince uygulamaya konulu-
yor. Yönetmelik ile Hakem Kurulunun kararlarının,
 tarafları bağlayıcı olduğu kabul edilmiş ancak
Hakem Kurulu kararlarına uymayan Alacaklı Kuru-
luşlar yönünden nasıl bir uygulama yapılacağı
konusunda herhangi bir hüküm getirilmemiş.

Finansal Yeniden Yapılandırma imkânı 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun geçici 32. Maddesi ile 2 yıl süre ile geçerli olmak üzere düzenlendi ve bu süre 15.07.2021 tarih ve 31542 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 4299 Sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile 19.07.2023 tarihine kadar uzatıldı. Bu tarihten sonrası için yeni bir hukuki düzenleme yapılmak zorunda.

Sürecin hiçbir kamu otoritesi ve/veya yargı mercii dahil olmadan sadece banka ve finans şirketleri tarafından yürütülmesi nedeni ile hızlı işlemesinin yanında vergisel avantajları nedeni ile de kalıcı olarak düzenlenmesinin yararlı ve aynı zamanda Yargı Mercilerinin iş yükünü azaltacağı dikkate alınmalıdır. Uygulamada birliğin sağlanması için ihtilafların çözümünde tek yetkili olan Hakem Kurulu'nun kararlarının gerekçeli olması, TBB tarafından saklanması ve talep edildiğinde FYY süreci içinde bulunan tarafların incelemesine açık olması sağlanmalıdır.

Av. Serkan Mutluel

